

Program działań oświatowych w latach 2012 - 2016

Wstęp

Do zadań jednostek samorządu terytorialnego należy zaspokajanie potrzeb lokalnej wspólnoty. Jednym z ważnych zadań przypisanych jednostkom samorządu jest obowiązek prowadzenia szkół i placówek oświatowych. Stosownie do zapisów artykułu 5 ustawy o systemie oświaty prowadzenie publicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań własnych gminy. Gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego, mogą prowadzić jedynie placówki publiczne. Szkołą publiczną jest szkoła, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- 2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach;
- 4) realizuje:
 - a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego;
 - b) ramowy plan nauczania;
- 5) realizuje ustalone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów.

Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- a) prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego;
- b) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- c) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

Gmina jako organ prowadzący placówki oświatowe odpowiada za ich działalność i nadzoruje je w zakresie organizacyjnym, finansowym i administracyjnym. Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- 2) wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie;
- 3) zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły lub placówki;
- 4) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych;
- 5) powierzanie stanowisk dyrektorów;
- 6) zatwierdzanie rocznych arkuszy organizacji szkół i przedszkoli;
- 7) finansowanie dojazdu uczniów do szkół i przedszkoli w przypadkach określonych ustawą.

System nadzoru oraz obsługi administracyjno – księgowej prowadzonych przez Gminę Wieluń szkół i przedszkoli ma charakter scentralizowany. Zadania organu prowadzącego, określone w art. 5 ustawy o systemie oświaty, w zakresie nadzoru organizacyjnego oraz obsługi i bieżącego nadzoru administracyjno – księgowego realizuje po zmianach statutu, wprowadzonych uchwałą Nr X/109/11 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 17 sierpnia 2011 r. Zakład Obsługi Placówek Oświatowo – Wychowawczych (ZOPOW), będący jednostką organizacyjną Gminy Wieluń. W Zakładzie Obsługi Placówek Oświatowo – Wychowawczych w Wieluniu zatrudnionych jest 9 pracowników merytorycznych i jeden pracownik obsługi.

Do zadań ZOPOW w zakresie nadzoru organizacyjnego należy:

- 1) Realizacja kompetencji wynikających z prawa oświatowego, dla organu prowadzącego przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja w tym:

- a) sprawdzanie i wstępna akceptacja arkuszy organizacji,
 - b) wykonywanie zadań związanych z zakładaniem, prowadzeniem, utrzymaniem i likwidacją szkół i przedszkoli w Gminie Wieluń,
 - c) organizacja konkursów na stanowisko dyrektora szkoły i przedszkola,
 - d) przygotowanie opinii w sprawie powołania wicedyrektorów,
 - e) dokonywanie oceny pracy dyrektorów szkół i przedszkoli,
 - f) prowadzenie spraw kadrowych dyrektorów,
 - g) organizacja egzaminów dla nauczycieli kontraktowych ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego,
 - h) egzekwowanie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły.
- 2) Sporządzanie programów rozwoju oświaty i wychowania szkół i placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych.
 - 3) Współpraca w zakresie planowania pełnego zabezpieczenia środków finansowych dla pracowników oświatowych w budżecie Gminy.
 - 4) Wspieranie innowacji i eksperymentów pedagogicznych.
 - 5) Współpraca z lokalnymi instytucjami, organizacjami, których celem statutowym jest działalność edukacyjno – wychowawcza wśród dzieci i młodzieży oraz realizacja zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu.
 - 6) Prowadzenie postępowania w sprawie udzielania dotacji na realizację zadań publicznych przez stowarzyszenia i kluby sportowe.
 - 7) Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących BHP pracowników i uczniów.
 - 8) Koordynowanie i nadzór nad realizacją zadań szkół i placówek oświatowo – wychowawczych prowadzonych przez Gminę Wieluń.
 - 9) Współpraca z urzędami, instytucjami różnego szczebla w zakresie działalności placówek oświatowych na terenie Gminy Wieluń.
 - 10) Wydawanie decyzji o dofinansowaniu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Do zadań Zakładu w zakresie obsługi i bieżącego nadzoru administracyjno – księgowego należy:

- 1) prowadzenie spraw obsługiwanych placówek związanych z księgowością i sprawozdawczością finansową,
- 2) prowadzenie spraw obsługiwanych placówek związanych z planowaniem i sprawozdawczością budżetową i statystyczną,
- 3) prowadzenie spraw obsługiwanych placówek związanych z naliczaniem wynagrodzeń i prowadzeniem ewidencji oraz sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia i funduszu płac,
- 4) współpraca z kierownikami obsługiwanych placówek w zakresie realizacji inwestycji, remontów i przeglądów technicznych obiektów,
- 5) współpraca z kierownikami obsługiwanych placówek w realizacji zamówień publicznych, w tym organizowanie postępowania przetargowego na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- 6) współpraca z kierownikami placówek w zakresie inwentaryzacji majątku,
- 7) współpraca z kierownikami placówek w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy w placówkach,
- 8) prowadzenie spraw związanych z obsługą pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej,
- 9) realizacja innych zadań zleconych przez Burmistrza Wielunia.

Oprócz wyżej wymienionych Zakład realizuje zadania związane z przekazywaniem i rozliczaniem dotacji udzielanych:

- 1) publicznym i niepublicznym szkołom i przedszkolom wskazanym w dalszej części raportu,
- 2) stowarzyszeniom, klubom i organizacjom pożytku publicznego działającym w obszarze kultury fizycznej.

Realizacja zadań Zakładu dotyczy około 330 nauczycieli oraz 125 pracowników administracji i obsługi oświatowych jednostek organizacyjnych Gminy Wieluń.

1. DIAGNOZA STANU OŚWIATY W GMINIE WIELUŃ

1.1. Zagadnienia ogólne.

Gmina Wieluń stała się w roku 1990 organem prowadzącym przedszkola, a w 1994 roku szkoły podstawowe. W momencie przejęcia na terenie gminy funkcjonowało 10 przedszkoli i 13 szkół podstawowych. W 1999 roku Rada Miejska powołała 3 gimnazja samorządowe, zlikwidowała jedną szkołę podstawową (w Kadłubie) i przekształciła 2 szkoły podstawowe w szkoły filialne (w Turowie i Olewinie – zostały zlikwidowane w 2001 roku). Obecnie na obszarze Gminy Wieluń działa 10 szkół podstawowych oraz 4 gimnazja. Z tej liczby 9 szkół podstawowych oraz 3 gimnazja prowadzone są przez Gminę Wieluń (tabela 1). Pozostałe dwie szkoły: podstawowa - publiczna w Kadłubie oraz gimnazjum publiczne w Wieluniu przy ulicy Śląskiej prowadzone są przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie (SPSK) (tabela 2). Na terenie miasta działają 4 samodzielne przedszkola publiczne, w tym jedno z oddziałami integracyjnymi dla dzieci niepełnosprawnych, a ponadto przy każdej szkole podstawowej na wsi funkcjonują oddziały przedszkolne, które obejmują opieką i wychowaniem dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Od 2006 roku z budżetu Gminy Wieluń dotowane jest jednooddziałowe Niepubliczne Przedszkole Sióstr Antoninek przy ul. Śląskiej i od roku bieżącego dwie niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego: „Zielony Listek” przy ul. Wrocławskiej oraz „Odkrywczy Wiedzy” przy ul. Częstochowskiej.

Tabela 1. Wykaz placówek prowadzonych przez Gminę Wieluń.

Nazwa szkoły/przedszkola	Adres
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Wieluniu	os. Wyszyńskiego 30a
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Królowej Jadwigi w Wieluniu	ul. Piłsudskiego 6
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. Powstańców Śląskich w Wieluniu	ul. Traugutta 38
Szkoła Podstawowa w Niedzielsku	Bieniądzice 50
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Masłowicach	Masłowice 1
Szkoła Podstawowa w Sieńcu	Sieniec 81b
Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Rudzie	ul. Długa 31
Szkoła Podstawowa im. Jana Jarczaka w Gaszynie	ul. Harcerska 1
Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej w Kurowie	ul. Wieluńska 11
Gimnazjum nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Wieluniu	ul. 18 Stycznia 24
Gimnazjum nr 2 im. Wieluńskich Batalionów Obrony Narodowej w Wieluniu	os. Wyszyńskiego 30a
Gimnazjum nr 3 im. Ireny Sendlerowej w Wieluniu	ul. Traugutta 38
Publiczne Przedszkole nr 1 w Wieluniu	ul. Wodna 4
Publiczne Przedszkole nr 2 w Wieluniu	ul. P.O.W. 14
Publiczne Przedszkole nr 3 w Wieluniu	os. Armii Krajowej 11
Publiczne Przedszkole nr 4 w Wieluniu	os. Wyszyńskiego 44

Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich na prowadzenie dwóch szkół i oddziału przedszkolnego w Kadłubie otrzymuje dotacje na zasadach określonych w ustawie o systemie oświaty oraz uchwale Rady Miejskiej w Wieluniu.

Tabela 2. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez SPSK.

Lp.	Szkoła	Liczba uczniów										Liczba oddziałów									
		02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
1	SP SPSK w Kadłubie	56	73	49	45	45	39	39	40	30	25	5	5	4	6	6	6	6	6	6	6
2	Gimnazjum SPSK w Wieluniu	206	185	203	187	157	121	95	100	104	101	8	7	7	6	5	6	6	6	6	6
Razem szkoły SPSK		262	258	252	232	202	160	134	140	134	126	13	12	11	12	11	12	12	12	12	12
3	OP w Kadłubie	13	32	15	16	12	11	10	13	16	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

1.2. Organizacja pracy szkół w gminie Wieluń

Plan sieci szkół podstawowych i gimnazjów został ustalony uchwałami Rady Miejskiej w Wieluniu:

- 1) nr VIII/50/99 z dnia 26 marca 1999 roku w sprawie ustalenia sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz granic ich obwodów;
- 2) Nr XL/294/02 z dnia 27 marca 2002 roku w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej nr VIII/50/99 z dnia 26 marca 1999 roku w sprawie ustalenia sieci szkół podstawowych i gimnazjów oraz granic ich obwodów.
- 3) Nr XV/119/03 z dnia 19 grudnia 2003 roku w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej nr VIII/50/99 z dnia 26 marca 1999 roku w sprawie ustalenia sieci szkół podstawowych i gimnazjów oraz granic ich obwodów.

Zmiany w liczbach uczniów oraz oddziałów w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń przedstawiono w tabeli 3. W ciągu ostatnich ośmiu lat nastąpił spadek liczby uczniów w szkołach gminnych o 24%. W tym samym czasie liczba oddziałów zmniejszyła się o 15%. Dysproporcja ta wynika głównie z faktu, że zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach wiejskich nie powoduje zmniejszenia liczby oddziałów. Decydujący wpływ na liczbę zatrudnionych nauczycieli ma liczba oddziałów. Spadek liczby uczniów wpływa na wysokość części oświatowej subwencji ogólnej. Wskutek tego zwiększa się luka pomiędzy bieżącymi kosztami funkcjonowania szkół a subwencją. Koniecznym jest wypełnienie jej dochodami własnymi gminy. Zjawisko to niekorzystnie rzutuje na jednostkowe koszty kształcenia uczniów.

Tabela 3. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń

Lp.	Szkoła	Dane	Rok szkolny							
			2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
1	Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieluniu	L. uczn.	678	597	561	543	556	539	540	555
		L. oddz.	26	23	22	22	22	22	23	24
2	Szkoła Podstawowa nr 4 w Wieluniu	L. uczn.	533	520	512	522	482	473	433	413
		L. oddz.	19	18	18	18	17	16	15	14
3	Szkoła Podstawowa nr 5 w Wieluniu	L. uczn.	416	421	406	415	401	391	369	382
		L. oddz.	17	17	16	17	16	15	15	15
4	Szkoła Podstawowa w Niedzielsku	L. uczn.	78	69	59	59	52	44	54	68
		L. oddz.	5	5	5	5	4	4	4	5
5	Szkoła Podstawowa w Masłowicach	L. uczn.	107	99	91	84	72	71	76	72
		L. oddz.	6	6	6	6	6	6	6	6
6	Szkoła Podstawowa w Siefcu	L. uczn.	93	91	86	86	84	82	77	69
		L. oddz.	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Szkoła Podstawowa w Rudzie	L. uczn.	142	132	114	109	90	81	73	62
		L. oddz.	6	6	6	6	6	6	6	6
8	Szkoła Podstawowa w Gaszynie	L. uczn.	58	54	53	53	47	43	42	45
		L. oddz.	4	4	4	4	4	4	4	4
9	Szkoła Podstawowa w Kurowie	L. uczn.	110	102	101	111	104	108	105	111
		L. oddz.	6	6	6	6	6	6	6	6
Razem szkoły podstawowe samorządowe		L. uczn.	2215	2085	1983	1982	1888	1832	1769	1777
		L. oddz.	95	91	89	90	87	85	85	86
10	Gimnazjum nr 1 w Wieluniu	L. uczn.	689	650	628	585	563	525	506	501
		L. oddz.	27	26	25	23	22	20	20	19
11	Gimnazjum nr 2 w Wieluniu	L. uczn.	320	298	295	264	267	262	235	193
		L. oddz.	12	11	11	11	11	11	9	8
12	Gimnazjum nr 3 w Wieluniu	L. uczn.	372	336	297	258	265	254	247	221
		L. oddz.	13	11	10	9	10	10	10	10
Razem gimnazja samorządowe		L. uczn.	1381	1284	1220	1107	1095	1041	988	915
		L. oddz.	52	48	46	43	43	41	39	37
Razem szkoły samorządowe		L. uczn.	3596	3369	3203	3089	2983	2873	2757	2692
		L. oddz.	147	139	135	133	130	126	124	123
Wzrost / Spadek (-)		L. uczn.		-227	-166	-114	-106	-110	-116	-65
		L. oddz.		-8	-4	-2	-3	-4	-2	-1

1.3. Kadra pedagogiczna

Zmniejszająca się liczba uczniów powoduje spadek liczby oddziałów, nie ogranicza jednak w istotnym stopniu liczby zatrudnionych w szkołach nauczycieli. Około 97,5% pełnozatrudnionych nauczycieli ma wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym, a niespełna 0,5% jedynie wykształcenie średnie. Zmiany w liczbie oraz strukturę stopni awansu zawodowego zatrudnionych nauczycieli ilustruje tabela 4.

Tabela 4. Struktura poziomu wykształcenia i stopni awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych, gimnazjach i przedszkolach funkcjonujących na terenie Gminy Wieluń.

WYSZCZEGÓLNIENIE			LICZBA NAUCZYCIELI					
			Ogółem	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	
Stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego, tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Rok 2004/05	a)	282	6	27	189	60	
		b)	23,84	3,09	7,01	11,72	2,02	
	Rok 2005/06	a)	290	2	34	166	88	
		b)	24,21	2,52	5,32	15,43	0,94	
	Rok 2006/07	a)	292	9	24	139	120	
		b)	31,62	4,01	1,95	21,18	4,48	
	Rok 2007/08	a)	288	4	30	112	142	
		b)	49,58	3,82	9,39	26,59	9,78	
	Rok 2008/09	a)	286	3	39	106	138	
		b)	49,84	3,98	11,23	20,85	13,78	
	Rok 2009/10	a)	292	0	30	97	165	
		b)	42,71	1,01	11,62	19,31	10,77	
	Rok 2010/11	a)	303	3	29	88	183	
		b)	33,58	1,06	7,18	13,76	11,58	
	Rok 2011/12	a)	295	6	23	70	196	
		b)	44,25	3,24	10,24	16,74	14,03	
	Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Rok 2004/05	a)	4	1	3	0	0
			b)	2,37	0,77	1,16	0,44	0
Rok 2005/06		a)	2	0	1	1	0	
		b)	3,96	0,46	1,72	1,78	0	
Rok 2006/07		a)	6	3	2	1	0	
		b)	2,38	2,05	0,11	0,22	0	
Rok 2007/08		a)	3	0	2	1	0	
		b)	2,16	0,55	1,11	0,5	0	
Rok 2008/09		a)	3	0	2	1	0	
		b)	1,17	0,39	0,78	0	0	
Rok 2009/10		a)	2	1	1	0	0	
		b)	2,2	0,96	0,22	0,83	0,19	
Rok 2010/11		a)	2	2	0	0	0	
		b)	1,32	0,69	0,54	0,09	0	
Rok 2011/12	a)	5	5	0	0	0		
	b)	0,27	0	0,18	0,09	0		
Tytuł zawodowy licencjata bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, studium nauczycielskiego i pedagogicznego studium technicznego	Rok 2004/05	a)	20	0	1	19	0	
		b)	1,43	0	0,55	0,88	0	
	Rok 2005/06	a)	12	0	0	12	0	
		b)	1,57	0,42	0	1,15	0	
	Rok 2006/07	a)	5	1	0	4	0	
		b)	1,87	0,72	0	1,15	0	
	Rok 2007/08	a)	5	1	2	2	0	
		b)	1,51	0,96	0,22	0,33	0	
	Rok 2008/09	a)	9	2	5	2	0	
		b)	1,13	0,41	0,33	0,39	0	
	Rok 2009/10	a)	2	0	1	1	0	
		b)	0	0	0	0	0	
	Rok 2010/11	a)	1	0	0	1	0	
		b)	0,73	0,44	0	0,29	0	
Rok 2011/12	a)	2	1	0	1	0		
	b)	0,51	0	0,22	0,29	0		

WYSZCZEGÓLNIENIE			LICZBA NAUCZYCIELI					
			Ogółem	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowany	
Pozostałe kwalifikacje	Rok 2004/05	a)	3	0	1	2	0	
		b)	1,72	1,64	0	0,08	0	
	Rok 2005/06	a)	2	0	0	2	0	
		b)	1,75	1,08	0	0,67	0	
	Rok 2006/07	a)	5	0	0	5	0	
		b)	0	0	0	0	0	
	Rok 2007/08	a)	4	1	1	2	0	
		b)	2,22	1,39	0	0,83	0	
	Rok 2008/09	a)	4	2	1	1	0	
		b)	2,19	0,5	0	1,69	0	
	Rok 2009/10	a)	4	2	1	1	0	
		b)	0,56	0	0	0,56	0	
	Rok 2010/11	a)	2	0	1	1	0	
		b)	0,83	0	0	0,83	0	
	Rok 2011/12	a)	2	0	1	1	0	
		b)	0,79	0	0	0,79	0	
	Ogółem	Rok 2004/05	a)	309	7	32	210	60
			b)	29,36	5,5	8,72	13,12	2,02
Rok 2005/06		a)	306	2	35	181	88	
		b)	31,49	4,48	7,04	19,03	0,94	
Rok 2006/07		a)	308	13	26	149	120	
		b)	35,87	6,78	2,06	22,55	4,48	
Rok 2007/08		a)	300	6	35	117	142	
		b)	55,47	6,72	10,72	28,25	9,78	
Rok 2008/09		a)	302	7	47	110	138	
		b)	54,33	5,28	12,34	22,93	13,78	
Rok 2009/10		a)	300	3	33	99	165	
		b)	45,47	1,97	11,84	20,7	10,96	
Rok 2010/11		a)	308	5	30	90	183	
		b)	36,46	2,19	7,72	14,97	11,58	
Rok 2011/12		a)	304	12	24	72	196	
		b)	45,82	3,24	10,64	17,91	14,03	

a) – nauczyciele pełnozatrudnieni

b) – nauczyciele niepełnozatrudnieni w etatach

Dane wskazują na systematyczny wzrost liczby nauczycieli na najwyższym stopniu awansu zawodowego. W roku szkolnym 2004/05 zatrudnionych było w pełnym wymiarze 60 nauczycieli dyplomowanych, w roku szkolnym 2011/12 jest ich 196. W trzech kolejnych latach liczba nauczycieli dyplomowanych zwiększy się o następne 32 osoby. Wzrost liczby nauczycieli dyplomowanych o 6 osób powoduje „wirtualny” przyrost o jeden liczby etatów nauczycielskich, nieuwzględniany w danym roku budżetowym w naliczonej subwencji oświatowej.

Zmiany w przepisach prawa oświatowego nakładające na szkoły pozadydaktyczne zadania stwarzają możliwość przeniesień nauczycieli na stanowiska niedydaktyczne (wychowawca świetlicy, pedagog, logopeda itp.). Ograniczenie zwolnień osiągnęte jest także przez zmniejszenie liczby godzin ponadwymiarowych pełnozatrudnionych nauczycieli oraz ograniczenie zatrudnienia poniżej pełnego etatu.

W najbliższych latach szkoły będą oferowały niewielką liczbę nowych miejsc pracy dla nauczycieli. Stan taki wynika z obowiązujących przepisów prawa w zakresie uzyskiwania przez nauczycieli średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Korzystniejsze z ekonomicznego punktu

widzenia jest przydzielenie pełnozatrudnionym nauczycielom godzin ponadwymiarowych niż zatrudnianie absolwentów uczelni pedagogicznych. Wynagrodzenie nauczycieli składa się z wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, a także wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru prowadzonych zajęć obowiązkowych. Wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego określana jest corocznie w drodze rozporządzenia przez ministra edukacji. Natomiast wysokość dodatków zależy od okresu zatrudnienia, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji, jakości świadczonej pracy, rodzaju wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, a także od wykonywania pracy w trudnych lub uciążliwych warunkach.

Wysokość stawek dodatków oraz szczegółowe warunki ich przyznawania, a także szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokość i warunki wypłacania nagród, o ile nie wynikają z Karty Nauczyciela lub odrębnych przepisów, muszą być określone w drodze regulaminu przez organ prowadzący szkołę.

Regulamin wynagradzania nauczycieli przyjęty przez Radę Miejską w Wieluniu przyjmuje stawki wynagrodzenia zasadniczego wskazane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z 2006 r. z późn. zm.). Przyjęte stawki wynagrodzenia zasadniczego oraz uzależnionych od niego wysokości dodatków nie zapewniają osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń ogółem na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela. W efekcie prowadzi to do konieczności wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego nauczycielom. W roku 2010 wypłata jednorazowego dodatku uzupełniającego (za rok 2009) wyniosła 740 796 zł, a w roku 2011 - 658 437 zł. Zmniejszenie wysokości wypłaty – pomimo wzrostu wynagrodzeń nauczycieli o 7% - uzyskano poprzez zwiększenie liczby godzin w planach nauczania każdego oddziału o 3 godziny tygodniowo od początku roku szkolnego 2010/11. Dodatkowe godziny zostały wykorzystane na organizację zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów oraz na pomoc uczniom z trudnościami w nauce. Zwiększenie takie zgodne jest z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania. W roku szkolnym 2011/12 zrezygnowano z przydziału dodatkowych godzin ze względu na trudną sytuację budżetu gminy. W konsekwencji spowoduje to wzrost kwoty wypłacanego dodatku uzupełniającego w 2012 roku i w latach następnych.

Poważnym obciążeniem budżetu gminy są skutki funkcjonowania przepisów art. 73 Karty Nauczyciela, uprawniających nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu co najmniej 7 lat w szkole, do urlopu dla poratowania zdrowia w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo roku. W czasie przebywania na urlopie nauczyciel zachowuje prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych, w tym dodatków socjalnych. Nauczyciel może skorzystać z tego uprawnienia kilkakrotnie, nie przekraczając łącznie wymiaru trzech lat urlopu. Corocznie z tego prawa korzysta od kilku do kilkunastu nauczycieli. W roku szkolnym 2011/12 na urlopie dla poratowania zdrowia przebywa 8 nauczycieli, w roku poprzednim było ich 11. Spowodowane tym skutki finansowe odpowiadają kosztom funkcjonowania dodatkowej szkoły wiejskiej.

1.4. Baza lokalowa

Baza lokalowa szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Wieluń jest zróżnicowana. Większość budynków powstała w latach 60 i 70 ubiegłego stulecia. Budynek Gimnazjum nr 1 w Wieluniu wybudowano w latach 30. Do najmłodszych należy zaliczyć budynki, w których funkcjonują: Przedszkole nr 4, Szkoła Podstawowa nr 2 wraz z Gimnazjum nr 2 – oddany do użytku w 1988 roku oraz Szkoła Podstawowa

w Rudzie – 1992 rok. Na terenie Gminy tylko przy 4 szkołach (w tym jednej wiejskiej – w Rudzie) istnieją sale gimnastyczne, w pozostałych uczniowie odbywają zajęcia wychowania fizycznego w zaadaptowanych do tego celu pomieszczeniach. Wiek i stan techniczny budynków powoduje konieczność corocznego planowania w budżecie Gminy środków na remonty. Do najpilniejszych należy zaliczyć zadania związane z termomodernizacją budynków szkół wiejskich. Wielkość współczynnika zmianowości obliczanego jako stosunek liczby oddziałów do liczby pomieszczeń do nauki nie przekracza w większości placówek wielkości 1,5, co oznacza, że zakończenie zajęć w najbardziej obciążonych szkołach następuje najpóźniej o godzinie 15⁵⁵. We wszystkich szkołach wiejskich budynki nie są w pełni wykorzystywane.

Należy podkreślić, że we wszystkich szkołach podstawowych oraz gimnazjach w Gminie Wieluń dyrektorzy adaptowali pomieszczenia na potrzeby pracowni komputerowych i zakupili zestawy komputerowe – w ramach programu ministerialnego „Pracownia internetowa w każdym gimnazjum” oraz z wykorzystaniem środków budżetowych. Ponadto w ramach konkursów z zakresu profilaktyki antyalkoholowej gimnazja, szkoły podstawowe i przedszkola otrzymały nowoczesny sprzęt komputerowy. Wszystkie pracownie komputerowe mają dostęp do sieci Internet.

Reforma strukturalna i programowa systemu szkolnego stwarza konieczność zakupu nowych środków dydaktycznych i pomocy naukowych, co przy występującej rozbieżności pomiędzy subwencją oświatową a rzeczywistymi kosztami utrzymania szkół jest zadaniem trudnym, możliwym do realizacji w ciągu kilku lat. Dlatego też szkoły podejmują działania zmierzające do pozyskania środków pozabudżetowych, w tym środków pomocowych UE (EFS). W roku 2007 sześć szkół otrzymało pracownie komputerowe oraz internetowe centra informacji multimedialnej o łącznej wartości około 120 000 EURO.

Tabela 5. Pomieszczenia dydaktyczne w szkołach i przedszkolach

Jednostka organizacyjna	Dane	sale	pracownie			świetlice	pomieszczenia do			Suma końcowa	Majątek trwały	
		lekcyjne	I. ogółem	II. komputerowe	III. językowe		sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 24m x 12m do 18 m x 9 m	sala gimnastyczna o wymiarach mniejszych niż 36m x 18m do 24m x 12m	sala o powierzchni mniejszej niż 162 m ²		Urządzenia	Pozostały majątek
Gimnazjum Nr 1 w Wieluniu	liczba	14	3	2	3	1		1		24	53 786 zł	323 841 zł
	powierzchnia	760	181	104	155	52		412		2 864		
Gimnazjum Nr 2 w Wieluniu	liczba	10	2	1	1					14	64 413 zł	222 668 zł
	powierzchnia	488	128	46	50					712		
Gimnazjum Nr 3 w Wieluniu	liczba	11	1	1						13	41 851 zł	146 420 zł
	powierzchnia	513	50	50						613		
Przedszkole Nr 1 w Wieluniu	liczba	6								6	14 899 zł	107 405 zł
	powierzchnia	305								305		
Przedszkole Nr 2 w Wieluniu	liczba	10	1							11	166 337 zł	215 360 zł
	powierzchnia	669	85							754		
Przedszkole Nr 3 w Wieluniu	liczba	6								6	20 939 zł	139 998 zł
	powierzchnia	345								345		
Przedszkole Nr 4 w Wieluniu	liczba	10								10	28 148 zł	200 784 zł
	powierzchnia	678								678		
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Wieluniu	liczba	13	5	1		2		1	1	23	582 945 zł	241 386 zł
	powierzchnia	626	280	50		140		288	82	1 466		
Szkoła Podstawowa Nr 4 w Wieluniu	liczba	1	9	1	2	1				14	36 566 zł	239 177 zł
	powierzchnia	23	480	39	79	35				656		
Szkoła Podstawowa Nr 5 w Wieluniu	liczba	7	6	1	3	1	1			19	366 055 zł	382 988 zł
	powierzchnia	350	321	51	150	50	263			1 185		
Szkoła Podstawowa w Gaszynie	liczba	3	4	1					1	9	18 429 zł	113 555 zł
	powierzchnia	131	152	36					98	417		
Szkoła Podstawowa w Kurowie	liczba	9	8	1		1				19	82 061 zł	155 501 zł
	powierzchnia	430	380	50		51				911		
Szkoła Podstawowa w Masłowicach	liczba	6	1	1					1	9	57 435 zł	161 511 zł
	powierzchnia	378	73	73					73	597		
Szkoła Podstawowa w Niedzielsku	liczba	8	1	1						10	44 237 zł	73 203 zł
	powierzchnia	340	40	40						420		
Szkoła Podstawowa w Sieńcu	liczba	5	1	1		1			1	9	78 377 zł	112 934 zł
	powierzchnia	211	28	28		59			72	398		
Szkoła Podstawowa w Rudzie	liczba	10	2	2		1		1	2	18	49 156 zł	195 762 zł
	powierzchnia	560	112	112		56		288	150	1 278		
Razem	liczba	138	59	14	9	8	1	3	6	238	1 705 634 zł	3 032 493 zł
	powierzchnia	7 247	3 070	679	434	443	263	988	475	13 599		

1.5. Finanse systemu oświaty Gminy Wieluń

Wydatki na oświatę stanowią znaczny udział w budżecie Gminy Wieluń – tabela 6. Udział kosztów utrzymania szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli w ogólnej kwocie wydatków budżetu gminy stanowi od 33% do 40%. Niewielkie odchylenia mają charakter incydentalny – ich przyczyny to wzrost wynagrodzeń nauczycielskich wynikający ze zmiany systemu wynagradzania w roku 2000, czy też zaplanowanie większego zakresu remontów bazy szkół w roku 2004 i 2007.

Tabela 6. Budżet Gminy Wieluń i wydatki na oświatę w latach 2000 - 2011

Rok	Budżet gminy (wydatki)	Wydatki na oświatę	Udział wydatków oświatowych w budżecie gminy	Wzrost wydatków budżetu	Wzrost wydatków na oświatę
2000	37 446 533 zł	14 158 727 zł	37,81%		
2001	37 703 515 zł	15 107 783 zł	40,07%	0,69%	6,70%
2002	39 190 619 zł	15 724 299 zł	40,12%	3,94%	4,08%
2003	41 990 706 zł	16 023 858 zł	38,16%	7,14%	1,91%
2004	46 023 899 zł	18 398 031 zł	39,97%	9,60%	14,82%
2005	49 998 706 zł	17 743 828 zł	35,49%	8,64%	-3,56%
2006	54 753 776 zł	19 808 698 zł	36,18%	9,51%	11,64%
2007	58 764 861 zł	21 606 435 zł	36,77%	7,33%	9,08%
2008	69 149 995 zł	23 602 844 zł	34,13%	17,67%	9,24%
2009	70 967 566 zł	23 850 623 zł	33,61%	2,63%	1,05%
2010	75 737 612 zł	26 627 063 zł	35,16%	6,72%	11,64%
2011*	82 105 224 zł	26 991 766 zł	32,87%	8,41%	1,37%

* - planowane

1.5.1. Finanse szkół gminnych

Podstawą finansowania szkół prowadzonych przez Gminę Wieluń jest subwencja oświatowa, która w całości przeznaczana jest na utrzymanie szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Wieluń oraz na dotowanie szkół prowadzonych przez SPSK w Częstochowie. Relacje kwoty części oświatowej subwencji ogólnej do kwoty wydatków budżetu Gminy Wieluń w latach 2000 - 2011 przedstawiono w tabeli 7.

Kolejne lata charakteryzują się wzrostem zarówno wydatków budżetu gminy, jak i subwencji oświatowej – z wyjątkiem roku 2005. Wzrost wydatków i subwencji liczony jest każdorazowo w stosunku do roku poprzedniego. Rozbieżność wykazuje dynamika wzrostu obu wielkości. Należy zauważyć, że wyraźnie większy wzrost subwencji oświatowej w latach 2001 – 2002 był konsekwencją dochodzenia do pełnej struktury klas w nowo powołanych do funkcjonowania w 1999 roku gimnazjów. W roku szkolnym 1999/2000 w szkołach tych kształcili się tylko uczniowie klas pierwszych, w roku 2000/2001 klas pierwszych i drugich, a w roku 2001/2002 klas od pierwszej do trzeciej. W wyniku tego w kolejnych trzech latach budżetowych miał miejsce przyrost zadań oświatowych, wyrażający się we wzroście liczby uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez gminę, i jednoczesny wzrost kosztów realizacji tych zadań.

Tabela 7. Wysokość budżetu Gminy Wieluń i części oświatowej subwencji ogólnej w latach 2000 - 2011

Rok	Wydatki budżetu gminy	Subwencja oświatowa	Udział subwencji w wydatkach budżetu	Wzrost wydatków budżetu	Wzrost subwencji oświatowej
2000	37 446 533 zł	9 416 037 zł	25,15%		
2001	37 703 515 zł	10 874 427 zł	28,84%	0,69%	15,49%
2002	39 190 619 zł	11 642 776 zł	29,71%	3,94%	7,07%
2003	41 990 706 zł	12 288 225 zł	29,26%	7,14%	5,54%
2004	46 023 899 zł	12 827 751 zł	27,87%	9,60%	4,39%
2005	49 998 706 zł	12 490 982 zł	24,98%	8,64%	-2,63%
2006	54 753 776 zł	12 655 798 zł	23,11%	9,51%	1,32%
2007	58 764 861 zł	13 300 756 zł	22,63%	7,33%	5,10%
2008	69 149 995 zł	14 753 123 zł	21,33%	17,67%	10,92%
2009	70 967 566 zł	15 328 955 zł	21,60%	2,63%	3,90%
2010	75 737 612 zł	16 250 154 zł	21,46%	6,72%	6,01%
2011*	82 105 224 zł	17 366 411 zł	21,15%	8,41%	6,87%

* planowane

Wysokość subwencji oświatowej nie pokrywa w pełni kosztów funkcjonowania szkół podstawowych i gimnazjów. Skutkiem tego jest konieczność finansowania tych placówek w części z dochodów własnych gminy – tabela 8.

Tabela 8. Wysokość subwencji oświatowej a koszty funkcjonowania szkół

Rok	Subwencja oświatowa	Koszty funkcjonowania szkół	Środki własne Gminy	Udział subwencji w kosztach całkowitych
2000	9 416 037 zł	10 996 040,00 zł	1 580 003,00 zł	85,63%
2001	10 874 427 zł	11 909 657,00 zł	1 035 230,00 zł	91,31%
2002	11 642 776 zł	13 337 901,00 zł	1 695 125,00 zł	87,29%
2003	12 288 225 zł	13 030 484,00 zł	742 259,00 zł	94,30%
2004	12 827 751 zł	14 943 284,00 zł	2 115 533,00 zł	85,84%
2005	12 490 982 zł	14 271 242,00 zł	1 780 260,00 zł	87,53%
2006	12 655 798 zł	15 972 261,00 zł	3 316 463,00 zł	79,24%
2007	13 300 756 zł	16 919 500,00 zł	3 618 744,00 zł	78,61%
2008	14 753 123 zł	17 273 536,00 zł	2 520 413,00 zł	85,41%
2009	15 328 955 zł	17 739 777,00 zł	2 410 822,00 zł	86,41%
2010	16 250 154 zł	20 158 910,00 zł	3 908 756,00 zł	80,61%
2011*	17 366 411 zł	20 476 001,00 zł	3 109 590,00 zł	84,81%

* - planowane (szacowany brak ok. 200 000 zł)

W kosztach funkcjonowania szkół uwzględniono wszystkie wydatki (łącznie z inwestycjami i remontami) w rozdziałach 80101 – szkoły podstawowe, 80110 – gimnazja, 80113 – dowożenie uczniów do

szkół, 80114 – zespoły obsługi ekonomiczno – administracyjnej szkół, 80195 – pozostała działalność, 80146 - doszkąlanie i doskonalenie nauczycieli, 85401 - świetlice szkolne.

Wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego jest naliczana na podstawie liczby uczniów w szkołach prowadzonych i dotowanych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego z wykorzystaniem tzw. standardu podziału subwencji (standard A) oraz określanych przez ministra wag zwiększających, uwzględniających np. wyższe koszty kształcenia w szkołach wiejskich, kształcenia uczniów niepełnosprawnych o różnym stopniu niepełnosprawności, poziom wykształcenia nauczycieli i wiele innych. W efekcie jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje na każdego ucznia wyliczone przez ministra właściwego do spraw oświaty koszty jego kształcenia w szkołach i placówkach określonego typu.

Tabela 9. Standard podziału subwencji oświatowej i całkowite koszty kształcenia ucznia w Gminie Wieluń

Rok szkolny	Liczba uczniów przeliczeniowych	Subwencja oświatowa	Standard A	Koszt utrzymania szkół w Gminie Wieluń	Koszt kształcenia 1 ucznia w Gminie Wieluń
2000	4084	9 416 037 zł	1 930,00 zł	10 996 040,00 zł	2 692,47 zł
2001	4067	10 874 427 zł	2 122,40 zł	11 909 657,00 zł	2 928,36 zł
2002	4393	11 642 776 zł	2 287,57 zł	13 337 901,00 zł	3 036,17 zł
2003	4216	12 288 225 zł	2 403,77 zł	13 030 484,00 zł	3 090,72 zł
2004	4058	12 827 751 zł	2 644,24 zł	14 943 284,00 zł	3 682,43 zł
2005	4287	12 490 982 zł	2 769,80 zł	14 271 242,00 zł	3 328,96 zł
2006	4008	12 655 798 zł	2 948,84 zł	15 972 261,00 zł	3 985,10 zł
2007	4154	13 300 756 zł	3 198,53 zł	16 919 500,00 zł	4 073,06 zł
2008	4043	14 753 123 zł	3 645,72 zł	17 273 536,00 zł	4 272,46 zł
2009	3795	15 328 955 zł	4 038,81 zł	17 739 777,00 zł	4 674,51 zł
2010	3718	16 250 154 zł	4 364,39 zł	20 158 910,00 zł	5 421,98 zł
2011*	3679	17 366 411 zł	4 717,01 zł	20 476 001,00 zł	5 565,64 zł

* koszty wg planu finansowego

Rzeczywisty koszt kształcenia w Gminie Wieluń jest w istotny sposób wyższy od standardu wyliczanego przez ministerstwo. Zróznicowane są również koszty kształcenia uczniów w poszczególnych szkołach na terenie gminy – tabela 10. Najtaniej kosztuje gminę kształcenie uczniów w podstawowych szkołach miejskich oraz gimnazjach.

Z przedstawionych danych wynika jednoznacznie, że subwencja oświatowa mimo ustawowych zapisów nie pokrywa ponoszonych przez Gminę Wieluń kosztów prowadzenia szkół podstawowych i gimnazjów. Ewentualne roszczenia ze strony organów prowadzących uniemożliwia brak powszechnie obowiązujących standardów w zakresie kosztów edukacji, określanych przez ministra właściwego do spraw oświaty.

Tabela 10. Koszty kształcenia w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń

Lp.	Szkoła	Liczba uczniów w roku szkolnym							Wykonanie planu finansowego (w zł)						Koszt kształcenia ucznia* (w zł)						
		04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2010**
1	SP nr 2 w Wieluniu	678	597	561	543	556	539	540	2 097 365	2 141 870	2 255 448	2 360 344	2 556 271	2 981 632	3 222	3 661	4 064	4 312	4 645	5 528	5534
2	SP nr 4 w Wieluniu	533	520	512	522	482	473	433	1 426 750	1 452 889	1 665 734	1 876 204	1 863 459	2 038 353	2 699	2 808	3 232	3 688	3 890	4 434	4446
3	SP nr 5 w Wieluniu	416	421	406	415	401	391	369	1 311 539	1 341 935	1 565 010	1 702 301	1 718 950	1 893 154	3 140	3 226	3 826	4 149	4 323	4 934	4959
4	SP w Niedzielsku	78	69	59	59	52	44	54	361 014	433 175	436 646	439 717	479 124	517 469	4 814	6 597	7 401	7 760	9 712	10 932	10978
5	SP w Masłowicach	107	99	91	84	72	71	76	453 930	534 844	640 495	580 958	659 034	790 469	4 351	5 552	7 224	7 262	9 196	10 878	11076
6	SP w Sieńcu	93	91	86	86	84	82	77	465 471	515 857	549 573	558 975	728 605	741 979	5 041	5 775	6 390	6 550	8 743	9 236	9372
7	SP w Rudzie	142	132	114	109	90	81	73	583 422	587 563	674 224	643 923	724 942	796 264	4 207	4 663	6 002	6 272	8 333	10 165	10276
8	SP w Gaszynie	58	54	53	53	47	43	42	334 473	370 702	415 091	420 236	483 839	538 289	5 902	6 907	7 832	8 240	10 595	12 616	12634
9	SP w Kurowie	110	102	101	111	104	108	105	533 738	545 845	591 371	634 808	678 984	796 619	4 973	5 369	5 668	5 842	6 446	7 445	7534
Razem szkoły podstawowe		2215	2085	1983	1982	1888	1832	1769	7 567 702	7 924 680	8 793 592	9 217 466	9 893 208	11 094 228	3 485	3 864	4 435	4 725	5 292	6 126	6161
10	G nr 1 w Wieluniu	689	650	627	585	563	525	506	2 293 959	2 439 902	2 616 864	2 737 988	3 057 465	3 279 346	3 393	3 798	4 269	4 740	5 556	6 323	6539
11	G nr 2 w Wieluniu	320	298	295	264	267	262	235	1 086 567	1 131 260	1 213 483	1 201 850	1 352 857	1 545 342	3 475	3 809	4 263	4 535	5 099	6 108	6132
12	G nr 3 w Wieluniu	372	336	296	258	265	254	247	1 118 901	1 121 480	1 168 811	1 169 237	1 306 125	1 542 178	3 108	3 476	4 125	4 491	4 998	6 128	6279
Razem gimnazja		1381	1284	1218	1107	1095	1041	988	4 499 427	4 692 642	4 999 158	5 109 075	5 716 447	6 366 866	3 336	3 718	4 233	4 632	5 308	6 222	6375
Razem szkoły samorządowe		3596	3369	3201	3089	2983	2873	2757	12 067 129	12 617 322	13 792 750	14 326 541	15 609 655	17 461 094	3 428	3 808	4 360	4 692	5 298	6 161	6244

* - bez wydatków inwestycyjnych, kosztów dowozu, ZOPOW, kosztów doskonalenia nauczycieli

** - z uwzględnieniem kosztów dowozu, kosztów doskonalenia nauczycieli

Na jednostkowe koszty kształcenia największy wpływ ma liczebność klas. Średnią liczebność klas zilustrowano w tabeli 11.

Tabela 11. Przeciętna liczba uczniów w oddział w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń

	Rok szkolny							
	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Średnia liczebność oddziału w gminie w tym:	24,46	24,24	23,73	23,23	22,95	22,80	22,23	21,89
SP na wsi	17,82	16,58	15,27	15,21	14,03	13,41	13,34	12,94
SP w mieście	26,24	26,52	26,41	25,96	26,16	26,47	25,32	25,47
Gimnazja	26,56	26,75	26,52	25,74	25,47	25,39	25,33	24,73

Nieoficjalny standard liczebności oddziałów (projekt rozporządzenia ministra właściwego ds. oświaty z 2000 roku, które nie zostało wdrożone w życie) wynosi dla szkół wiejskich 18 a dla szkół miejskich 26 uczniów w klasie.

Gdyby podziału środków pomiędzy szkoły dokonywano zgodnie ze wzorem subwencyjnym, to poza dwiema szkołami podstawowymi: Nr 4 i Nr 5, żadna z placówek nie byłaby w stanie pokryć kosztów swojego funkcjonowania. Sytuację tę ilustruje tabela 12.

Tabela 12. Kwoty należne szkołom w subwencji oświatowej a ich wydatki bieżące

Lp	Szkoła	Liczba uczniów przelicz. 2009/10	Liczba uczniów przelicz. 2010/11	Średnia liczba uczniów przelicz. w roku budżetowym 2010	Kwota należna z subwencji	Wydatki w 2010 roku
1	Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieluniu	594,2	595,5	594,63	2 595 212	2 981 632
2	Szkoła Podstawowa nr 4 w Wieluniu	478,8	434,8	464,13	2 025 659	2 038 353
3	Szkoła Podstawowa nr 5 w Wieluniu	450,8	406,6	436,07	1 903 165	1 893 154
4	Szkoła Podstawowa w Niedzielsku	63,5	75,92	67,64	295 207	517 469
5	Szkoła Podstawowa w Masłowicach	93,84	104,88	97,52	425 615	790 469
6	Szkoła Podstawowa w Sieńcu	124,1	121,32	123,17	537 576	741 979
7	Szkoła Podstawowa w Rudzie	114,68	100,88	110,08	480 432	796 264
8	Szkoła Podstawowa w Gaszynie	59,34	57,96	58,88	256 975	538 289
9	Szkoła Podstawowa w Kurowie	150,46	149,06	149,99	654 629	796 619
10	Gimnazjum nr 1 w Wieluniu	542,38	547,88	544,21	2 375 159	3 279 346
11	Gimnazjum nr 2 w Wieluniu	277,88	259,8	271,85	1 186 474	1 545 342
12	Gimnazjum nr 3 w Wieluniu	265,86	279,36	270,36	1 179 956	1 542 178

Jednym z obowiązków organu prowadzącego wynikającym z ustawy o systemie oświaty jest obowiązek dowożenia uczniów do szkół. Realizacja tego obowiązku ma miejsce w przypadku, kiedy odległość z domu do szkoły przekracza 3 kilometry dla uczniów klas I-IV lub 4 kilometry dla uczniów klas V-VI i gimnazjalnych. Liczba dowożonych dzieci w dowozach zamkniętych w kolejnych latach szkolnych przedstawiona została w tabeli 13.

Tabela 13. Dowożenie dzieci do szkół

Szkoła – rok szkolny	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Szkoła Podstawowa w Rudzie	44	45	49	47	37	35	25	23	25	21
Wieluń	9	11	10	10	0	0	0	0	0	0
Kamionka, Nowy Świat, Rychłowice	35	34	39	37	37	35	25	23	25	21
Gimnazjum nr 1 w Wieluniu	96	173	110	149	154	140	153	122	104	109
Jodłowiec, Sieniec,	51	72	45	57	60	53	56	43	40	53
Starzenice, Masłowice	45	71	54	57	61	58	59	53	45	31
Kadłub, Gaszyn	0	30	11	35	33	29	38	26	19	25
Szkoła Podstawowa w Sieńcu	88	57	67	53	52	50	45	51	52	45
Szkoła Podstawowa w Masłowicach	16	34	28	25	29	29	25	25	23	30
Gimnazjum nr 3 w Wieluniu	61	54	52	51	41	41	29	35	43	21
Szkoła Podstawowa w Kurowie	57	50	57	55	58	59	45	45	45	35
Razem	362	413	363	380	371	354	322	301	292	261

Szkoły prowadzone przez Gminę Wieluń decyzją Rady Miejskiej w Wieluniu mogą gromadzić na wydzielonym rachunku bankowym środki pozabudżetowe. Organ stanowiący wskazał źródła dochodów i cele, na które zgromadzone kwoty mogą być wydatkowane. Wielkość środków, którymi poszczególne szkoły dysponowały w latach 2008-2010, przedstawiono w tabeli 14.

Tabela 14. Dochody własne szkół w latach 2008-2010

Lp.	Szkoła	Wysokość zgromadzonych środków w roku		
		2008	2009	2010
1	Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieluniu	11 449 zł	14 755 zł	16 870 zł
2	Szkoła Podstawowa nr 4 w Wieluniu	18 186 zł	12 628 zł	8 554 zł
3	Szkoła Podstawowa nr 5 w Wieluniu	30 339 zł	27 018 zł	47 675 zł
4	Szkoła Podstawowa w Niedzielsku	2 827 zł	4 379 zł	8 330 zł
5	Szkoła Podstawowa w Masłowicach	5 617 zł	6 914 zł	6 593 zł
6	Szkoła Podstawowa w Sieńcu	3 394 zł	4 818 zł	5 918 zł
7	Szkoła Podstawowa w Rudzie	2 762 zł	4 830 zł	10 295 zł
8	Szkoła Podstawowa w Gaszynie	1 014 zł	591 zł	3 175 zł
9	Szkoła Podstawowa w Kurowie	16 628 zł	10 465 zł	6 069 zł
10	Gimnazjum nr 1 w Wieluniu	15 850 zł	32 879 zł	83 551 zł
11	Gimnazjum nr 2 w Wieluniu	7 107 zł	7 887 zł	38 085 zł
12	Gimnazjum nr 3 w Wieluniu	1 445 zł	7 479 zł	12 374 zł
Razem		116 618 zł	134 643 zł	247 489 zł

1.5.2. Finanse przedszkoli

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o systemie oświaty przedszkola prowadzone przez Gminę Wieluń pozostają jednostkami budżetowymi, które na podstawie ust. 2 tego samego artykułu mogą gromadzić środki na wydzielonym rachunku dochodów, na zasadach określonych w odrębnych przepisach m.in. uchwale Nr XLIX/539/10 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 14 lipca 2010 r. w sprawie określenia jednostek budżetowych gromadzących dochody na wydzielonym rachunku, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planu finansowego dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie oraz ich zatwierdzania.

Zasady oraz wysokość wpłat rodziców za usługi świadczone przez przedszkola reguluje uchwała Nr IX/95/11 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Wieluń. Za każdą godzinę świadczeń przedszkoli publicznych prowadzonych przez Gminę wykraczających poza realizację podstawy, rodzice wnoszą opłatę w wysokości 0,12% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów - w roku 2011 jest to kwota 1 zł 66 gr.

Ponadto, rodzice ponoszą koszty wyżywienia dzieci. Zakres świadczeń przedszkoli oraz wysokość wpłat za wyżywienie określa umowa cywilnoprawna zawierana pomiędzy dyrektorem przedszkola a rodzicami (opiekunami) dziecka.

Nowelizacja ustawy o systemie oświaty, która weszła w życie w październiku 2011 roku, zobowiązuje organy prowadzące do wprowadzenia zasad odpłatności w oddziałach przedszkolnych funkcjonujących w szkołach podstawowych.

Wysokość zgromadzonych przez przedszkola środków pozabudżetowych w ramach wydzielonego rachunku dochodów (wcześniej rachunku dochodów własnych) przedstawiono w tabeli 15.

Tabela 15. Wysokość środków pozabudżetowych w przedszkolach

Lp.	Szkoła	Wysokość zgromadzonych środków w roku		
		2008	2009	2010
1	Przedszkole nr 1 w Wieluniu	190 844 zł	204 428 zł	235 500 zł
2	Przedszkole nr 2 w Wieluniu	382 857 zł	448 119 zł	394 497 zł
3	Przedszkole nr 3 w Wieluniu	190 042 zł	211 072 zł	229 316 zł
4	Przedszkole nr 4 w Wieluniu	311 848 zł	331 983 zł	379 211 zł
Razem		1 075 591 zł	1 195 602 zł	1 238 524 zł

Przedszkola ze środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym (tabela 15) pokrywają koszty wyżywienia wychowanków. W 2010 roku były to następujące kwoty:

- w Przedszkolu Nr 1 w Wieluniu – 153 567 zł,
- w Przedszkolu Nr 2 w Wieluniu – 242 810 zł,
- w Przedszkolu Nr 3 w Wieluniu – 150 530 zł,
- w Przedszkolu Nr 4 w Wieluniu – 244 617 zł.

Wysokość środków przeznaczanych na utrzymanie przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w budżecie gminy ustalana jest na podstawie kosztów funkcjonowania tych placówek w roku poprzedzającym rok budżetowy i przewidywanej wysokości wzrostu wynagrodzeń oraz współczynnika inflacji. Środki pomiędzy poszczególne placówki dzielone są na podstawie następujących zasad:

- 1) każdej placówce przydzielane są środki na wynagrodzenia i pochodne (w tym składki ZUS, podatek,

nagrody jubileuszowe itp.), zgodnie ze stanem zatrudnienia na dzień 1 stycznia roku budżetowego, z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej,

- 2) pozostałe środki dzielone są na poszczególne placówki z uwzględnieniem realizacji wydatków pozapłacowych w roku poprzednim, liczby wychowanków oraz liczby oddziałów w każdej z placówek, a także prognozowanego wzrostu cen towarów i usług.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym od kilku lat jest ustabilizowana i wynosi od 850 do 950 (z uwzględnieniem oddziałów przedszkolnych) – około 75% populacji. Do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na wsi uczęszcza od 100 do 130 dzieci. Jednostkowe koszty opieki i wychowania ponoszone przez gminę w przedszkolach publicznych w skali roku ilustruje tabela 16.

Tabela 16. Koszty kształcenia wychowanka w placówkach przedszkolnych w latach 2006 – 2010

Lp.	Przedszkole	Liczba wychowanków						Wykonanie planu finansowego*					Koszt wychowanka**				
		05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
1	Publiczne Przedszkole nr 1 w Wieluniu	121	130	154	145	147	151	524 606 zł	582 553 zł	786 289 zł	792 359 zł	852 445 zł	4 231 zł	4 221 zł	5 499 zł	5 660 zł	5 708 zł
2	Publiczne Przedszkole nr 2 w Wieluniu	231	251	251	264	287	280	917 317 zł	1 034 303 zł	1 091 594 zł	1 364 663 zł	1 480 678 zł	3 860 zł	4 121 zł	4 468 zł	5 255 zł	5 384 zł
3	Publiczne Przedszkole nr 3 w Wieluniu	146	150	149	149	148	147	514 974 zł	545 769 zł	632 974 zł	699 245 zł	745 871 zł	3 495 zł	3 647 zł	4 277 zł	4 682 zł	5 028 zł
4	Publiczne Przedszkole nr 4 w Wieluniu	243	255	250	245	249	250	1 379 043 zł	1 403 228 zł	1 506 438 zł	1 693 835 zł	1 814 411 zł	5 583 zł	5 539 zł	6 083 zł	6 821 zł	7 277 zł
Razem przedszkola		741	786	804	803	831	828	3 335 940 zł	3 565 853 zł	4 017 295 zł	4 550 102 zł	4 893 405 zł	4 413 zł	4 502 zł	5 131 zł	5 707 zł	5 953 zł

* - bez wydatków inwestycyjnych

** - ponoszony z budżetu Gminy

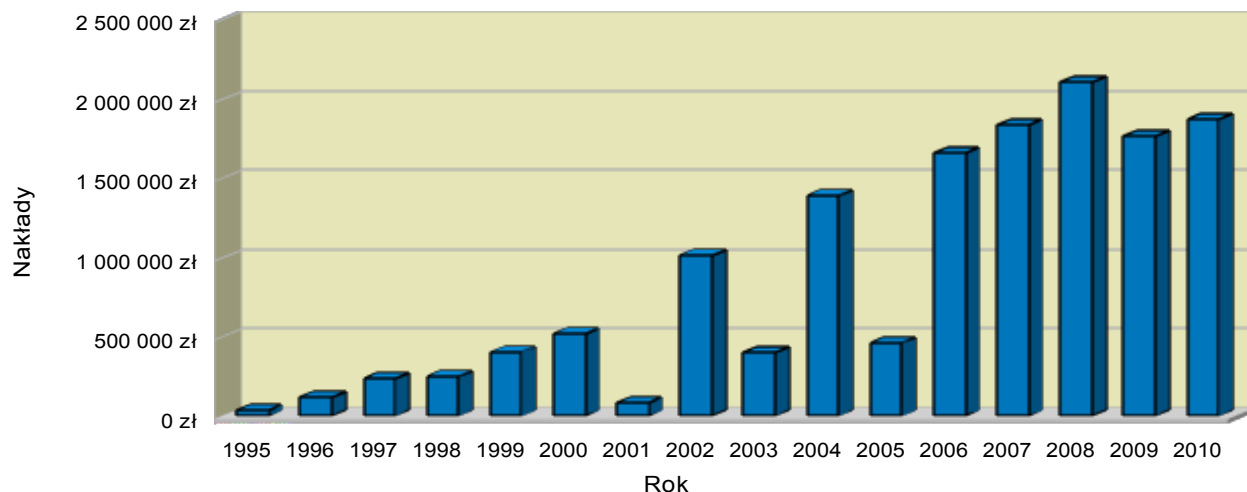
Koszty utrzymania oddziałów przedszkolnych to kwota około 650 tys. złotych w 2011 roku - z tendencją wzrostową w kolejnych latach.

Przedszkola i oddziały przedszkolne finansowane są z dochodów własnych gminy. Wzrost wynagrodzeń nauczycieli zarządzany przez ministra właściwego do spraw oświaty obciąża wyłącznie budżet gminy.

1.5.3. Inwestycje i remonty

Gmina Wieluń corocznie przeznaczają w swoim budżecie środki na poprawę stanu bazy lokalowej prowadzonych przez siebie szkół i przedszkoli. Wysokość środków przeznaczanych na remonty w poszczególnych latach ilustruje wykres 1.

Wykres 1. Remonty w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wieluń

Gmina Wieluń od momentu przejścia do prowadzenia szkół podstawowych w 1994 roku zdecydowała się na scentralizowany system obsługi finansowo-administracyjnej placówek oświatowych. W tym celu Rada Miejska w Wieluniu w 1993 roku powołała jednostkę budżetową o nazwie: Zakład Obsługi Placówek Oświatowo - Wychowawczych w Wieluniu. Obecnie w zakładzie zatrudnionych jest 10 osób, w tym jedna na stanowisku obsługowym. Od roku 2003 zatrudnienie zmniejszyło się o dwie osoby.

Przygotowanie planów finansowych jednostek oświatowych odbywa się przy ścisłym współdziałaniu ZOPOW z dyrektorami poszczególnych szkół i przedszkoli, zgodnie z terminami określonymi w ustawie o finansach publicznych i zarządzeniu Burmistrza Wielunia. Dyrektorzy w październiku danego roku, po otrzymaniu informacji o realizacji po trzech kwartałach planów finansowych na bieżący rok, na specjalnie przygotowanych formularzach przygotowują wstępne plany na rok następny. Zbiorcza informacja o planowanych wydatkach przygotowuje się przez zakład i przekazywana Wydziałowi Finansowemu Urzędu Miejskiego w Wieluniu. Po analizach projektowanych dochodów i wydatków wszystkich działów budżetu gminy, zakład otrzymuje informacje o wysokości kwot na wynagrodzenia i pochodne, pozostałe wydatki bieżące i wydatki inwestycyjne w działach 801 – oświata oraz 854 – edukacyjna opieka wychowawcza. Kwoty te dzielone są na poszczególne placówki według następujących zasad:

- 1) przyznawane są środki na wynagrodzenia i pochodne wg aktualnego i prognozowanego na nowy rok szkolny zatrudnienia,
- 2) pozostałe środki dzieli się na ucznia, z wykorzystaniem wag określonych przez ministra w rozporządzeniu¹ oraz na oddział,
- 3) na wydatki inwestycyjne szkoły otrzymują środki zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami i możliwościami budżetu.

Podziału tak otrzymanych kwot na paragrafy dokonują dyrektorzy szkół i przedszkoli we współdziałaniu z głównym księgowym Zakładu. Ostateczne plany finansowe dyrektorzy szkół i przedszkoli przygotowują po uchwaleniu budżetu przez Radę Miejską w Wieluniu.

1.6. Efektywność nauczania w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń

Realizowana od 1999 roku reforma systemu oświaty w założeniach ma prowadzić do podniesienia poziomu pracy polskich szkół. Jednym z najważniejszych narzędzi służących osiągnięciu tego celu jest pełna i profesjonalna informacja o efektach pracy nauczycieli i wychowawców, uzyskiwana w procesie oceniania zewnętrznego. Ocenianie zewnętrzne pozwala na zdiagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów, ocenę jakości oddziaływań edukacyjnych szkół oraz porównywalność zaświadczeń, świadectw i dyplomów, bez względu na miejsce ich wystawienia.

Istotą oceniania zewnętrznego jest to, że wszyscy zdający rozwiązują te same zadania przygotowane przez komisje egzaminacyjne. Podstawę tych zadań stanowią wymagania egzaminacyjne określone i ogłoszone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Odpowiedzi zdających sprawdzają i oceniają, według jednolitych w całym kraju kryteriów, specjalnie przygotowani zewnętrzni egzaminatorzy (wpisani do ewidencji prowadzonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne).

Ocenianiem zewnętrznym zajmują się instytucje zewnętrzne wobec szkoły – Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne. Publikowane przez komisje wyniki sprawdzianów i egzaminów wymagają prawidłowej interpretacji i mogą stać się cennym źródłem informacji dla rodziców, organów prowadzących i przede wszystkim nauczycieli i dyrektorów poszczególnych szkół. W tabelach przedstawiono wyniki uzyskiwane przez szkoły prowadzone przez Gminę Wieluń w latach 2002-2011.

¹ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad podziału części oświatowej subwencji

Tabela 17. Wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych w latach 2002-2011

Stanin	Przedział punktowy																													
	2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011											
	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk										
9. najwyższy	34,7 - 39,5		32,9 - 39,0		31,3 - 39,5		33,9 - 39,2		31,4 - 39,0		31,8 - 39,5		31,0 - 38,0		27,8 - 35,7		30,0 - 37,7		30,3-37,0		1									
8. bardzo wysoki	32,9 - 34,6	1	31,4 - 32,8		29,0 - 31,2		8	32,4 - 33,8		1;4	29,1 - 31,3		1;5; 6	29,8 - 31,7		29,1 - 30,9		2	25,7 - 27,7		1;8; 9	27,9 - 29,9		1;8; 9	28,5-30,2		3			
7. wysoki	31,4 - 32,8		2;4	30,2 - 31,3		4;5; 6;8	27,3 - 28,9		1;2; 4	31,1 - 32,3		2;7	27,4 - 29,0		8	28,3 - 29,7		1;2;3; 4;7;8;9	27,6 - 29,0		4;9	24,2 - 25,6		2;4; 5	26,3 - 27,8		4	27,0-28,4		6
6. wyżej średni	30,1 - 31,3		9	29,0 - 30,1		2	25,8 - 27,2		5	29,8 - 31,0		5;6; 8;9	25,8 - 27,3		2;4	26,9 - 28,2		5;6	26,2 - 27,5		5	22,8 - 24,1		3;6	24,9 - 26,2		2;5	25,7-26,9		4;5
5. średni	28,8 - 30,0		3;5; 8	27,7 - 28,9		3	24,4 - 25,7		3;6; 7;9	28,5 - 29,7		3	24,2 - 25,7		3;9	25,5 - 26,8		24,8 - 26,1		1;6; 8	21,4 - 22,7		9	23,3 0 24,8		6;7	24,3-25,6		2;7;9	
4. niżej średni	27,5 - 28,7		26,4 - 27,6		1;7; 9	23,0 - 24,3		27,1 - 28,4		22,7 - 24,1		24,2 - 25,4		23,4 - 24,7		20,1 - 21,3		7	21,9 - 23,2		3	22,9-24,2								
3. niski	26,1 - 27,4		6;7	25,0 - 26,3		21,5 - 22,9		25,7 - 27,0		21,0 - 22,6		7	22,7 - 24,1		22,0 - 23,3		3	18,8 - 20,0		20,4 - 21,8		21,5-22,8		8						
2. bardzo niski	24,3 - 26,0		23,2 - 24,9		19,7 - 21,4		23,8 - 25,6		19,2 - 20,9		20,9 - 22,6		20,1 - 21,9		17,1 - 18,7		18,6 - 20,3		19,8-21,4											
1. najniższy	7,5 - 24,2		7,7 - 23,1		2,0 - 19,6		11,0 - 23,7		4,0 - 19,1		7,2 - 20,8		5,2 - 20,0		7	7,9 - 17,0		7,6 - 18,5		8,8-19,7										

Legenda:

1 SP Gaszyn 4 SP nr 4 w Wieluniu 7 SP Ruda
 2 SP nr 2
 w Wieluniu 5 SP nr 5 w Wieluniu 8 SP Niedzielsko
 3 SP Kurów 6 SP Masłowice 9 SP Sieniec

Tabela 18. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej

Stanin	Przedział punktowy																										
	2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011								
	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk							
9. najwyższy	38,5 - 46,9		37,5 - 47,0		35,6 - 46,0		34,4 - 45,9		33,8 - 46,9		35,0 - 48,0		38,0 - 47,9		37,2 - 46,5		33,8-46,3		33,0-46,9								
8. bardzo wysoki	35,0 - 38,4		2	32,9 - 37,4		30,4 - 35,5		29,1 - 34,3		28,5 - 33,7		30,1 - 34,9		32,1 - 37,9		2	31,1 - 37,1		2	28,3-33,7		2	28,0-32,9		2		
7. wysoki	31,7 - 34,9		29,1 - 32,8		1;2;3	27,1 - 30,3		1;2	26,4 - 29,0		1;2	25,9 - 28,4		1;2	27,3 - 30,0		2	29,3 - 32,0		1	28,3 - 31,0		25,8-28,2		1	25,6-27,9	
6. wyżej średni	28,9 - 31,6		1;3	26,4 - 29,0		24,8 - 27,0		24,5 - 26,3		24,0 - 25,8		3	25,4 - 27,2		1;3	27,4 - 29,2		26,3 - 28,2		1	24,1-25,7		3	24,0-25,5		1	
5. średni	26,5 - 28,8		24,0 - 26,3		22,8 - 24,7		22,9 - 24,4		22,3 - 23,9		23,9 - 25,3		25,6 - 27,3		3	24,5 - 26,2		3	22,5-24,0		22,3-23,9		3				
4. niżej średni	24,6 - 26,4		22,0 - 23,9		21,1 - 22,7		3	21,3 - 22,8		3	20,8 - 22,2		22,2 - 23,8		23,9 - 25,5		22,7 - 24,4		21,0-22,4		20,7-22,2						
3. niski	22,9 - 24,5		19,8 - 21,9		19,3 - 21,0		19,4 - 21,2		19,0 - 20,7		20,3 - 22,1		21,9 - 23,8		20,4 - 22,6		19,1-20,9		18,8-20,6								
2. bardzo niski	20,6 - 22,8		15,3 - 19,7		15,1 - 19,2		14,6 - 19,3		13,7 - 18,9		15,2 - 20,2		15,3 - 21,8		14,4 - 20,3		13,5-19,0		13,3-18,7								
1. najniższy	10,1 - 20,5		6,5 - 15,2		7,3 - 15,0		5,0 - 14,5		0,0 - 13,6		9,3 - 15,1		7,0 - 15,2		8,8 - 14,3		8,4-13,4		6,9-13,2								

Legenda:

1 G nr 1 w Wieluniu 2 G nr 2 w Wieluniu 3 G nr 3 w Wieluniu

Tabela 19. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej

Stanin	Przedział punktowy																					
	2002		2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011			
	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk	Wynik	Szk		
9. najwyższy	37,3 - 47,8		39,1 - 46,7		35,3 - 48,0		40,5 - 46,8		38,3 - 45,7		40,0 - 48,0		39,3 - 46,8		39,3 - 45,3		37,4-44,2		34,1-43,8			
8. bardzo wysoki	34,4 - 37,2		36,1 - 39,0		31,6 - 35,2		37,3 - 40,4		35,4 - 38,2		36,0 - 39,9		35,4 - 39,2		35,9 - 39,2		34,4-37,3		30,2-34,0			
7. wysoki	32,4 - 34,3		34,1 - 36,0		29,2 - 31,5		35,2 - 37,2		33,4 - 35,3		33,8 - 35,9		33,2 - 35,3	1;2	33,7 - 35,8	1;2	32,4-34,3	1;2	27,7-30,1	2		
6. wyżej średni	30,6 - 32,3	2	32,4 - 34,0	1;2	27,4 - 29,1	1	33,6 - 35,1		31,8 - 33,3		32,0 - 33,7	1;2	31,4 - 33,1	3	32,2 - 33,6		30,7-32,3	3	25,9-27,6	1		
5. średni	29,0 - 30,5	1	30,8 - 32,3	3	25,6 - 27,3	2	32,1 - 33,5	1;2	30,3 - 31,7	1;2	30,2 - 31,9	3	29,6 - 31,3		30,7 - 32,1	3	29,3-30,6		24,1-25,8			
4. niżej średni	27,4 - 28,9	3	29,2 - 30,7		24,0 - 25,5		30,6 - 32,0		28,8 - 30,2	3	28,5 - 30,1		27,7 - 29,5		29,2 - 30,6		27,8-29,2		22,2-24,0	3		
3. niski	25,7 - 27,3		27,5 - 29,1		22,2 - 23,9		28,8 - 30,5		26,9 - 28,7		26,5 - 28,4		25,3 - 27,6		27,3 - 29,1		25,9-27,7		20,0-22,1			
2. bardzo niski	22,9 - 25,6		24,2 - 27,4		19,0 - 22,1	3	24,5 - 28,7	3	22,1 - 26,8		19,5 - 26,4		18,5 - 25,2		20,8 - 27,2		20,4-25,8		13,4-19,9			
1. najniższy	8,5 - 22,8		10,3 - 24,1		8,9 - 18,9		11,1 - 24,4		0,0 - 22,0		6,0 - 19,4		4,0 - 18,4		10,6 - 20,7		10,6-20,3		6,7-13,3			

Legenda:

1 G nr 1 w Wieluniu

2 G nr 2 w Wieluniu

3 G nr 3 w Wieluniu

Z przedstawionych danych wynika, że wieluńskie szkoły - z nielicznymi wyjątkami - osiągają wyniki na poziomie lub powyżej średnich krajowych. Stan taki należy zaliczyć do zadowalających. Niepokoić może natomiast zwiększające się zróżnicowanie wyników poszczególnych szkół – zauważalne szczególnie od 2008 roku w szkołach podstawowych i gimnazjach - w części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego.

2. PLAN DZIAŁAŃ OŚWIATOWYCH W GMINIE WIELUŃ

2.1. Prognoza demograficzna

Analiza demograficzna wskazuje wyraźnie na pogłębianie się niżu demograficznego w szkołach podstawowych i gimnazjach. Zjawisko to będzie wpływało na ograniczanie zakresu zadań edukacyjnych w tych szkołach. Prognozowaną liczbę uczniów w kolejnych latach przedstawia tabela 20.

Tabela 20. Prognozowana liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Wieluń

Rok szkolny	Obwód Szkoły Podstawowej w												Razem wszk. wiejskich	
	Gaszynie		Kurowie		Niedzielsku		Masłowicach		Sieńcu		Rudzie		lu	lo
	lu	lo	lu	lo	lu	lo	lu	lo	lu	lo	lu	lo		
2011/12	45	4	111	6	68	5	72	6	69	6	62	6	427	33
2012/13	42	4	125	7	63	5	71	6	78	6	82	6	461	34
2013/14	42	4	116	7	60	5	77	6	81	6	83	6	459	34
2014/15	44	4	123	7	69	6	82	6	83	6	92	6	493	35
2015/16	46	4	131	7	82	6	81	6	86	6	101	6	527	35
Rok szkolny	Obwód Szkoły Podstawowej						Razem szk. podst. miejskie	Razem w gminie wszk. podst.						
	Nr 2 w Wieluniu		Nr 4 w Wieluniu		Nr 5 w Wieluniu			lu	lo	lu	lo			
	lu	lo	lu	lo	lu	lo								
2011/12	555	24	413	14	382	15				1350	53	1777	86	
2012/13	686	28	439	16	467	18				1592	62	2053	96	
2013/14	718	24	400	15	464	18				1582	57	2041	91	
2014/15	715	25	394	15	480	19				1589	59	2082	94	
2015/16	750	25	384	15	509	21				1643	61	2170	96	
Rok szkolny	Obwód Gimnazjum						Razem gimnazja w gminie	Razem szk. podst, i gimn,						
	Nr 1 w Wieluniu		Nr 2 w Wieluniu		Nr 3 w Wieluniu			lu	lo	lu	lo			
	lu	lo	lu	lo	lu	lo								
2011/12	501	19	193	8	221	10				915	37	2692	123	
2012/13	500	19	165	6	275	11				940	36	2993	132	
2013/14	488	18	174	6	296	11				958	35	2999	126	
2014/15	470	18	191	7	291	11				952	36	3034	130	
2015/16	419	17	186	7	296	12				901	36	3071	132	
2016/17	387	16	184	7	273	11				844	34			

lu - liczba uczniów

lo - liczba oddziałów

Dane zawarte w tabeli wymagają następującego uzupełnienia:

1. Liczba uczniów gimnazjów od roku szkolnego 2011/2012 uwzględnia wszystkich uczniów z terenu Gminy Wieluń. Faktyczna liczba uczniów w gimnazjach prowadzonych przez Gminę będzie mniejsza o liczbę uczniów, którzy wybiorą Gimnazjum Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich (SPSK). W praktyce oznacza to, że do gimnazjów „gminnych” uczęszczać będzie około 100 uczniów mniej, niż wskazano w tabeli (około 4 oddziały).

2. W związku z objęciem obowiązkiem szkolnym dzieci sześciolatków od roku szkolnego 2012/13 (w obecnym stanie prawnym) w sposób istotny zwiększy się liczba uczniów i oddziałów w szkołach miejskich, co będzie miało wpływ na warunki lokalowe realizacji procesu nauczania. Zmiana ta będzie ograniczała możliwość zwiększenia liczby oddziałów w tych szkołach w latach 2012 - 2016.
3. Po roku 2016 sytuacja opisana w punkcie 2 przeniesie się do gimnazjów i będzie trwała przez trzy kolejne lata szkolne.
4. Liczba uczniów zapisywanych do Szkoły Podstawowej w Niedzielsku do roku szkolnego 2011/12 była istotnie mniejsza od liczby uczniów zamieszkałych w obwodzie tej szkoły i oscylowała wokół 50%.

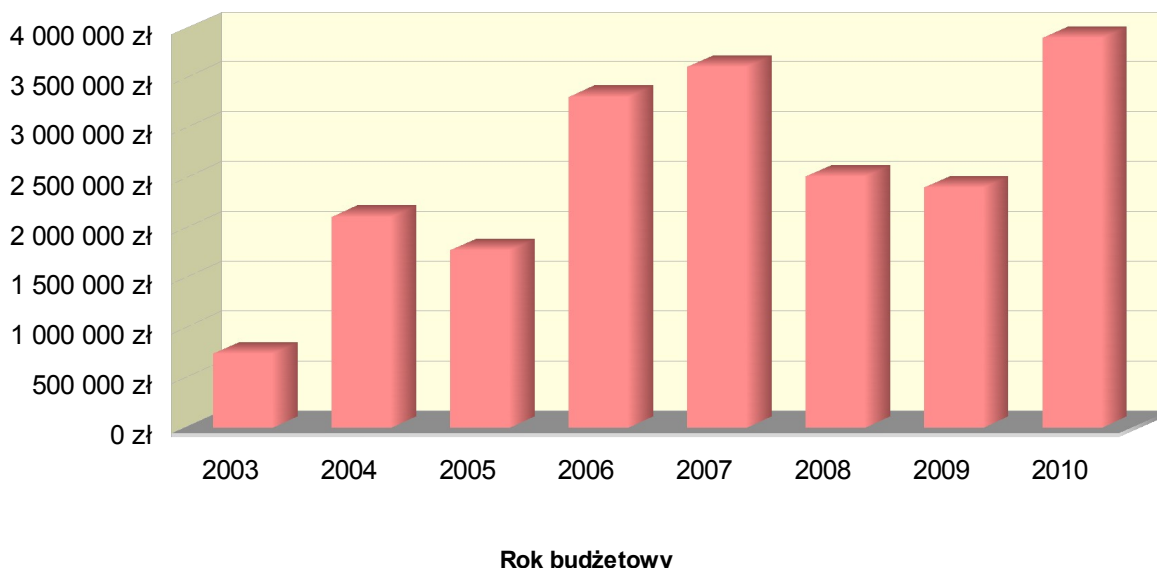
Zahamowanie spadku liczby uczniów w szkołach spowodowane będzie włączeniem w realizację obowiązku szkolnego sześciolatków. Stan taki nie będzie miał jednak charakteru tendencji i nie spowoduje istotnego obniżenia kosztów jednostkowych kształcenia. Gmina Wieluń, wobec znacznego pogorszenia sytuacji ekonomicznej budżetu, stoi przed koniecznością wprowadzenia trudnych ze względów społecznych zmian w istniejącej sieci szkół.

2.2. Prognoza finansowa

Sytuacja demograficzna będzie niekorzystnie wpływała na możliwości finansowania kosztów utrzymania szkół prowadzonych przez Gminę Wieluń wyłącznie z części oświatowej subwencji ogólnej. Rzeczywiste koszty kształcenia w poszczególnych placówkach będą rosły szybciej niż inflacja w związku z koniecznością zapewnienia średnich płac nauczycieli na poziomie określonym w art. 30 Karty Nauczyciela.

Zmiany w prawie oświatowym (zapewnienie pomocy pedagogiczno-psychologicznej, jednoosobowe stanowiska komputerowe, średnie płace nauczycieli) w istotny sposób konsekwencjami finansowymi obciążają budżety jednostek samorządu terytorialnego. Stąd dopłata z budżetu gminy do kosztów utrzymania aktualnej sieci szkół będzie wzrastać (wykres 2). Zwiększenie kosztów będzie ponadto wynikać z awansu zawodowego nauczycieli i odpraw wypłacanych na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela.

Wykres 2. Udział środków własnych w kosztach funkcjonowania szkół

Wzrost wynagrodzeń nauczycieli ponad stopę inflacji zwiększy rozpiętość nożyc „subwencja – koszty utrzymania szkół”. Rozbieżność pomiędzy wynagrodzeniem zasadniczym nauczyciela a miesięcznym średnim wynagrodzeniem nauczycieli, wynikającym z art. 30 Karty Nauczyciela przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Wynagrodzenia zasadnicze i średnie na stopniach awansu zawodowego

Rok	Poziom wykształcenia	Wynagrodzenie na stopniu awansu:											
		Stażysta			Kontraktowy			Mianowany			Dyplomowany		
		Zasadn.	Średnie	Różnica	Zasadn.	Średnie	Różnica	Zasadn.	Średnie	Różnica	Zasadn.	Średnie	Różnica
2009	Wyższe z przygotowaniem pedagogicznym	1 906 zł	2 287 zł	381 zł	1 962 zł	2 538 zł	576 zł	2 227 zł	3 293 zł	1 066 zł	2 616 zł	4 208 zł	1 592 zł
	Licencjat z przygotowaniem pedagogicznym	1 677 zł	2 287 zł	610 zł	1 718 zł	2 538 zł	820 zł	1 941 zł	3 293 zł	1 352 zł	2 278 zł	4 208 zł	1 930 zł
	Kolegium Nauczycielskie	1 480 zł	2 287 zł	807 zł	1 516 zł	2 538 zł	1 022 zł	1 703 zł	3 293 zł	1 590 zł	1 991 zł	4 208 zł	2 217 zł
2010	Wyższe z przygotowaniem pedagogicznym	2 039 zł	2 447 zł	408 zł	2 099 zł	2 716 zł	617 zł	2 383 zł	3 523 zł	1 140 zł	2 799 zł	4 502 zł	1 703 zł
	Licencjat z przygotowaniem pedagogicznym	1 794 zł	2 447 zł	653 zł	1 838 zł	2 716 zł	878 zł	2 077 zł	3 523 zł	1 446 zł	2 437 zł	4 502 zł	2 065 zł
	Kolegium Nauczycielskie	1 584 zł	2 447 zł	863 zł	1 622 zł	2 716 zł	1 094 zł	1 822 zł	3 523 zł	1 701 zł	2 130 zł	4 502 zł	2 372 zł
2011	Wyższe z przygotowaniem pedagogicznym	2 182 zł	2 618 zł	436 zł	2 246 zł	2 906 zł	660 zł	2 550 zł	3 770 zł	1 220 zł	2 995 zł	4 817 zł	1 822 zł
	Licencjat z przygotowaniem pedagogicznym	1 920 zł	2 618 zł	698 zł	1 967 zł	2 906 zł	939 zł	2 222 zł	3 770 zł	1 548 zł	2 608 zł	4 817 zł	2 209 zł
	Kolegium Nauczycielskie	1 695 zł	2 618 zł	923 zł	1 736 zł	2 906 zł	1 170 zł	1 950 zł	3 770 zł	1 820 zł	2 279 zł	4 817 zł	2 538 zł
2012	Wyższe z przygotowaniem pedagogicznym	2 265 zł	2 718 zł	453 zł	2 331 zł	3 017 zł	686 zł	2 647 zł	3 913 zł	1 266 zł	3 109 zł	5 000 zł	1 891 zł
	Licencjat z przygotowaniem pedagogicznym	1 993 zł	2 718 zł	725 zł	2 042 zł	3 017 zł	975 zł	2 306 zł	3 913 zł	1 607 zł	2 707 zł	5 000 zł	2 293 zł
	Kolegium Nauczycielskie	1 759 zł	2 718 zł	959 zł	1 802 zł	3 017 zł	1 215 zł	2 024 zł	3 913 zł	1 889 zł	2 366 zł	5 000 zł	2 634 zł

Po uwzględnieniu dodatku za staż pracy, każdy nauczyciel dyplomowany (magister z przygotowaniem pedagogicznym) zatrudniony w szkole lub przedszkolu prowadzonym przez Gminę Wieluń powinien pracować w wymiarze 4 godzin ponad obowiązujące go pensum, aby osiągnąć wymagane przepisami średnie wynagrodzenie. W przypadku nauczyciela mianowanego liczba godzin nadwymiarowych wzrasta do siedmiu. Zwiększenie liczby godzin nadwymiarowych przy zmniejszającej się liczbie uczniów możliwe jest wyłącznie w drodze redukcji zatrudnienia lub przydziału dodatkowych godzin, tzw. samorządowych, na zajęcia pozalekcyjne. To ostatnie rozwiązanie nie doprowadzi do uniknięcia konieczności wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, lecz jedynie ograniczy jego wysokość.

Innym sposobem uzyskania wymaganych średnich wynagrodzeń jest podniesienie określanych uchwałą Rady Miejskiej w Wieluniu kwot wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli oraz dodatków funkcyjnych: dyrektorów i wicedyrektorów, wychowawców klas, opiekunów stażu.

2.3. Zabezpieczenie i poprawa stanu bazy lokalowej

Gmina jako organ prowadzący jest zobowiązana do zapewnienia warunków realizacji zadań statutowych prowadzonych przez siebie szkół i przedszkoli, w szczególności do dbałości o stan bazy lokalowej. Realizując to zadanie, Gmina Wieluń będzie prowadzić niezbędne remonty bieżące obiektów oświatowych oraz w miarę możliwości finansowych budżetu - modernizacje i inwestycje w poszczególnych jednostkach. Wyznacznikiem działań w tym zakresie jest wieloletni plan inwestycyjny oraz „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Wieluń na lata 2004 – 2013”. Różnica między kosztami utrzymania aktualnej sieci szkół i placówek a otrzymywaną subwencją oświatową stanowi zagrożenie realizacji zapisów Strategii.

2.4. Sieć szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Wieluń.

Utrzymanie obecnej sieci szkół wymaga systematycznego zwiększania udziału środków własnych w wydatkach prowadzonych szkół podstawowych i gimnazjów. Kwota tego udziału w szybkim tempie zbliża się do 4 mln zł - przy obecnej tendencji może ją niedługo przekroczyć. Zmiany w systemie wymuszane decyzjami Ministra Edukacji Narodowej (obniżenie wieku szkolnego, zmiany organizacji nauczania informatyki) oraz parlamentu (systematyczny wzrost wynagrodzeń nauczycieli) pociągają za sobą wzrost kosztów funkcjonowania szkół, który nie ma odzwierciedlenia w otrzymywanej części oświatowej subwencji ogólnej. Sytuacja demograficzna pogłębia negatywne zjawiska i powoduje znaczny wzrost kosztów kształcenia w szkołach wiejskich. Jednak potrzeba zapewnienia równych szans w dostępie do wysokiej jakości usług edukacyjnych przemawia za pozostawieniem sieci szkół w następnych latach bez zmian. Gmina Wieluń ponosić będzie koszty utrzymania wszystkich dotychczas istniejących placówek, jednak rosnąca różnica między kosztami funkcjonowania szkół a otrzymywaną częścią oświatową subwencji ogólnej negatywnie wpłynie na potencjał inwestycyjny i rozwojowy Gminy. Brak równowagi pomiędzy wielkością subwencji oświatowej a kosztami funkcjonowania placówek, powoduje konieczność podjęcia działań prowadzących do racjonalizacji wydatków oświatowych i podnoszenia efektywności gospodarowania środkami pozostającymi w dyspozycji Gminy Wieluń, z jednoczesnym zachowaniem wysokiego poziomu realizowanych zadań edukacyjnych, w szczególności jak najlepszych warunków nauki i rozwoju uczniów.

W związku z powyższym, komisje tematyczne organu stanowiącego Gminy Wieluń, w celu obniżenia kosztów funkcjonowania szkół i przedszkoli gminnych, rekomendują organowi wykonawczemu:

- 1) zwiększenie liczby uczniów w oddziałach w szkołach miejskich;
- 2) łączenie w szkołach wiejskich klas w jeden oddział;
- 3) monitorowanie wykorzystania przez nauczycieli przepisów art. 73 Karty Nauczyciela (urlopy dla poratowania zdrowia);
- 4) ograniczenie wydatków bieżących szkół i przedszkoli;
- 5) ograniczenie wydatków inwestycyjnych wyłącznie do przypadków koniecznych (nieudające się prolongować decyzje organów kontrolnych);
- 6) coroczne przeprowadzanie analiz sieci obwodów szkolnych i wdrażanie zmian, mających na celu efektywne wykorzystanie infrastruktury szkolnej;
- 7) analiza zatrudnienia i racjonalizacja etatów pedagogicznych niezwiązanych z realizacją zajęć dydaktycznych;
- 8) podjęcie działań zmierzających do ograniczenia wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego;
- 9) urealnienie opłat za najem pomieszczeń w budynkach oświatowych – zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Wielunia.

Należy jednak podkreślić, że utrzymanie sieci szkół w niezmienionym kształcie, będzie miało odzwierciedlenie w ograniczeniu lub nawet całkowitej rezygnacji z inwestycji nie tylko w oświacie, ale także w innych obszarach działalności Gminy Wieluń.

Sieć przedszkoli ukształtowaną w poprzednich latach należy ocenić jako optymalną i niewymagającą zmian w nadchodzących latach.

2.5. Stymulowanie i propagowanie wysokiej jakości form nauczania i wiedzy.

Wysoki poziom nauczania i wychowania umożliwia wszechstronny rozwój uczniów i jest podstawą sukcesów absolwentów na kolejnych stopniach edukacji. Dlatego Gmina Wieluń utrzymywać będzie formy gratyfikacji nauczycieli realizujących wysokiej jakości programy autorskie oraz osiągających znaczące efekty w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Takim samemu celowi będzie służyło utrzymanie systemu dopłat do czesnego dla nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje. Na drugim biegunie działań promujących wysoką jakość kształcenia jest realizacja programu nagradzania w formie stypendiów uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce i sporcie.